

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, szombat, november 26

Tizenegyedik évfolyam.

A FOGYASZTÁSI ADÓK.

I.

Miután Kolozsvár városa nem sokára fogyasztási adóval fog körülvétni, úgy véljük nem leszünk olvasóinknak felesleges szolgálatot, ha eme adókat egy kissé részletesebben megismertettük.

A fogyasztási adó nem új találmány. Már az ötvenes évek elején az osztrák kormány is alkalmazta, nagyobb mérvben azonban, csak azon óriási siker után hozták be az egyes államok, a melyeket a francia kormány ezen adók által különösen a 3 milliárdnyi adósság törlesztése céljából elért.

Saját kiadásait minden tisztességes államnak saját bevételeiből kell fedeznie, s ha a terhet az állampolgárok nem kerülhetik ki, kétségtelen, hogy a fogyasztási adók után viselhetik legigazságosabban, legarányosabban és legkönnyebben. A fogyasztási adót az fizeti, a ki valamely cikket meg akar szerezni. Megszerezni pedig csak a birja, a kinek pénze is van hozzá, következésképp az adó egészen a vagyoni tehetség arányában oszlik meg; mindenki akkor fizet, mikor reálaló pénze van s ugyancsak észrevételül teljesíti az állam iránti kikerülhetetlen kötelezettségeit.

A magyar fogyasztási adók különben kétféleké: egyik részük az osztrák örökös tartományokkal egyetértőleg ugyanazon rendszabályok szerint szedettek be, a másik részük pedig, a melyek iránt Magyarország önállóan intézkedhetik. Az elsőhöz tartoznak a szesz-, a sör- és a cukor-adó, a második osztályba a bor- és hus-adó s a legújabb behozott cukor-, kávé- és sörfogyasztási adó. Az első között a cukor-adó 1849 nov. 12-én, a szesz, sör, bor, és husadó pedig 1850 szept. 20-án kelt nyiltparancsok által hoztatták be, és különböző reformokon keresztül e mai napig is fennállanak. Minthogy ezen adó nemek egyszersmint a nemzeti vagyonsodást is vissza tükrözik azokkal szemben, kiknek állítása szerint Magyarország hátra felé ment, nem tartjuk feleslegesnek ez adók tényleges bevételeit is megemlíteni.

E szerint Magyarországnak 1868-ban 12.695.017 frt jövedelme volt ez adókból, 1879 ben 14.919.229 frt. E szerint 11 év alatt 2.300.000 frttal növekedett ez adókban a bevétel, mi ha nem is mondható valami rendkívüli szaporodásnak, mégis kétségtelenné teszi, hogy ez

A KELET TÁRCZÁJA.

A HALLGATÁS FÁJÁRÓL.

(Sacher- Masoch elbeszélése.)

IX.

Paltsinszky, mint Horatius Coccus.

[Folytatás.]

De ez természetesen elmúlt s a paraszti előtt azon feladat állott, hogy gazdaságát fa és legelő nélkül folytassa; ez oly nehéz feladat volt, mely még egy sokkal tapasztaltabb és műveltebb mezei gazdának is fejfájást okozhatott. Azonban a gáncsországi parasztok e nehéz problémát, a legegyszerűbb módon oldották meg, támogatva a tulajdonjognak azon sajátos felfogása által, mely náluk szokásban van, s melynek alapján, mindig véteknek ösmerik el, pénzt, vagy más akár-miféle tárgyat egyidegen házban érinteni, ellenben mindent, a mi isten szabad ege alatt s isten jószántából nő, köz vagyonnak tekintenek. Most is az urasági erdőből vágják a fát, s marháikat ott legeltették az urasági réteken, csakugy, mint azelőtt.

Hasztalan hajtották ki őket az erdőből, hasztalan oktatták és büntették őket a hatóságok. Mégis újra és újra visszarajóztak, s itt-ott még szembe szálltak a csendőőrökkel, sőt katonasággal is. Véres verekedések, s mindkét oldalon sebesültek s holtak is fordultak elő néha, hosszú időn keresztül.

Idő alatt a nemzet többet fogyasztott, tehát vagyonsodott. Nem is tekintve azt, hogy ezen adók a magyar készítmények után szedettek, magyar cukor és magyar sör után, holott a nemzet fogyasztása az osztrák e nemű cikkekben azóta megsokszorozódott, a mit az is bizonyít, hogy a míg a hazánkban készült áruk után 9. 10. millió volt Magyarország jövedelme, addig az osztrák területen készült szeszt, sörert, és cukor adóért amannak 53—55 millió forint volt a bevétele.

Részünkről azonban ezúttal csak a legújabb behozott cukor-, kávé- és sör-adókról akarunk szólni.

Zárt városokban az adóvonalon át behozni szándékolt adóköteles cikkeket azok beszállítása alkalmával a fogyasztási adóhivatálnál be kell jelenteni, és az adót rögtön lefizetni; az adóvonalon belül termelt s ott fogyasztott cukor és sör után pedig a czukorgyári és sörözői vállalkozók trhére az ezen cikkek készleteiről vezetendő iparkönyvek alapján havonként, minden hó első napján a lefolyt hónapra történik az elszámolás.

Kereskedők vagy iparosok adó alá eső cikkeket előlegesen adófizetés nélkül is behozhatnak és cukrot, czukorkákát, csokoládé gyártmányokat és kandirozott gyümölcsöket legfeljebb 8. kávé és kávépotlományokat 5 klgm, sört pedig egy hektoliternyi mennyiségben adó mentesen kiszállithatnak. A behozott cikkek után minden hó első napján visszafelé történik a leszámlolás.

Azon kereskedők vagy iparosok, kik az adómentes kiszállítás fenntartása mellett előlegesen adófizetés nélkül szándékoznak a nevezett cikkeket behozni ezen szándékukat be kell jelenteniük a pénzügyigazgatóságnál és igazolniuk azt is, hogy czégük be van jegyezve és csőd alatt nem állanak s ekkor az illető cikkek behozatalára igazolványt kapnak. A pénzügyigazgatóság az igazolványt csak is olyan kereskedőtől, vagy iparosoktól tagadhatja meg, a kik a fennebbi köteleket nem bírják kimutatni s nyereség-vágyból eredő büntény, vagy vétség, vagy pedig fizetési körül elkövetett súlyos pénzügyi kihágás miatt elmarasztaltattak vagy a vád alól csak bizonyítékok elégtelensége miatt mentették fel. Az adóvonalon kívül eső városi területen átviteli raktárak állithatók fel, az átviteli raktár tulajdonosa azonban kicsinyben nem árusíthat el.

sek történtek ez ügyben, de a dolog még is csak a réginél maradt, s a parasztok ezután is csak ugy használták az urasági erdők és réteket. Így volt ez Lipov-nigban is.

Egy este Faniska erdésze jelentette úrnőjének, hogy az erdőnek félreese részében parasztok épen azon fáradoznak, hogy a fákat, melyeket előző napon ledöntöttek, feldarabolják s haza szállítsák. Intését figyelembe sem vették, sőt azzal fenyegették, hogy első alkalommal agyon ütlik.

A régi lengyel bátorság felébredt a fiatal birtokosnőben. Azonnal nyergeltette s az erdősszel a helyszínére vágatott. S valóban mintegy tucat parasztot talált ott, kik a feldarabolt fát szekerekre rakták. A parasztok legkevésbé sem voltak meglepetve, midőn az úrnő megjelent, ellenkezőleg barátságosan üdvözölték s nem zavartatták magokat megkezdett munkájukban.

— Mit dolgoztok ti itt? kérdezte Faniska.

— Hát hordunk, volt a válasz.

— Azt látom. De minő joggal hordjátok azt az én erdőmből?

— Az isten a fát mindenki számára teremti.

— Parancsolom nektek, hogy az erdőt és birtokotokat hagyjátok el azonnal.

— De kisasszony még nem vagyunk készen s pedig a fára szükségünk van, sohajtott fel egyik fiatal paraszt.

— Nem engedelmesskedtek?

— Szívesen tennők úrnő, de lehe-

Indemnity. Az 1882-diki költségvetési előirányzat az országgyűlésen ez idén alig fog elintéztetett; ennek következtében, mint a „B.C.” hallja, a pénzügyminiszter legközelebbi törvényjavaslatot szándékozik a képviselőház elé terjeszteni az iránt, hogy neki a jövő év első három hónapjára megadások az indemnity.

Aszerb egyházcongressushoz. Ujvidéken végre megalakult az oly régen tervben levő középpárt, a szerb mérsékelt párt. A szó — ugy látszik — kissé későn vált hussá; a szerb nép legfontosabb culturalis és politikai ügyében, a szerb egyházcongressus tekintetében nem foglalhat állást az új párt, azaz nem veheti be már többé a választásokba, nem viheti keresztül, hogy a szerb nép a congressussal szemben azon álláspontot foglalja el, melyet loyaltitása és előnye helyesnek jelezne. E párt létjogosultsága, valamint kilátásában levő sikerei felől sokat vitalkoztak még létrejötte előtt is. A kérdés azonban mindig egyoldalul lett megbeszélve. Magában a szerb népben nem igen nagy lelkesedésre talál ez új párt. Ez egyelőre talán nem annyira a nép túlyomó részének érdeklődésében, hanem inkább azon körülményben fekszik, hogy a tervezett pártok nem alkalma, sem helyes eszköze nem volt ahhoz, hogy programját kifejtessék. Lehetősége és kíváncsias is, hogy a középpárt elveit idővel a szerb nép többsége osztani fogja, egyelőre azonban ez ügyben nem látszik széles alapokra fektetve lenni.

Az eddigi két szerb párt, az ultra és a klerikális párt természetesen tagadásba veszik az új párt jogosultságát és életképességét. Amazok azt állítják, hogy ez csak a kormány esz-köze, hogy továbbra vezettessenek a szerbek és nemzeti alarecz alatt megfosztassanak nemzetiségüktől. A reactionáriusok ennek ellenében azt hiszik, hogy a párt egészen túlságosan, hogy csupán egyik rendszere a spitzlikedésnek. És maga a középpárt közönsége annak idején kijelentette az ultrák ellenében, hogy Magyarországon nincs szerb nemzet, nincs szerb kérdés, így tehát egy szerb politikai párt alakítása egészen fölösleges. Az új középpárt azonban egy szerszind politikai párt is, babár egészen más célokkal, mint az ultrák partja, de mégis az. (O. E.)

A pénzügyi bizottságból.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap 12 óra után Szontágh Pál elnöke alatt tartott ülésében, melyen a kormány részéről Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter, dr. Pauer Tiadar igazságügyminiszter, Marffy pénzügyminiszteri tanácsos és Hilbert osztálytanácsos voltak jelen, folytatott az 1882. évi államköltségvetés tárgyalása.

Faniska mérgétől elragadtatva közölte ugratott lovával s verni kezdte őket lovagostorával. Meghajoltak az ostorosapások alatt, s türték a verést, de nem mozdultak.

Takarodjatok mondom azonnal, különben halálra verlek, kiáltott a bátor leány ingerülten.

Hisz csupa gyönyörűség megveretni a kisasszony által, jegyzé meg ama fiatal paraszt, ki előbb vitte a szót, kedvetelével nézve a kipirult leányt.

Várjatok csak, majd megtanítalak benneteket, szolt Faniska, megfordítá lovát, Jurovába vágatott, s paraszt emelt a rendőrbiztosnál a furdővendégek hallatára.

Legnagyobb sajnálatomra, mit sem tehetek ez ügyben, felett zavartan a biztos, kérem kisasszony, forduljon ez ügyben a községi bírósághoz, vagy ha az sem segíthet, a sanoki kerületi hatóságokhoz.

Minek e sok kerülő? kiáltott közbe az orosz úrnagy, ki móhon ragadt meg az alkalmat, hogy Faniska lovagja lehessen, bizza rám az egészet, jót állók érte, hogy észretértem e rablók.

Kérem...

Oh gyönyörűségemre szolgál.

Az úrnagy azonnal lóra ült, s Lipovnigba nyargalt, hol a kastélybeli szolgákat s inasokat, pisztolyok és kardokkal felfegyverezte s a csapat élén az erdőbe indult.

És szembe találta a parasztoikat, kik megrakott szekereikkel utban voltak hazafelé.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után tárgyalás alá vétetett az állam adósságok czímű rovat. Előirányzat. Rendes kiadás 107,235.583 frt, rendes bevétel 16 millió 345.622 frt.

Helly Ignác ki'ogásolja, hogy az előirányzathól magának kellő tájékozást nem szerezhetett.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter a szülő dézsma váltásá behajtására vonatkozólag kijelenti, hogy az adófizetéseknél, különösen a hátralekónál azon intézkedés már megtétetett, hogy a befizetett hátralekó mindenekelőtt a szülődézsma váltási hátralek törlesztetik.

Hogodius Sándor azon anomáliát említi, hogy a szülődézsma váltás eredetileg oly magas összegekben lett megállapítva, hogy ez által a váltással terhelt szülők értéke hanyatlott.

Igy Zalában több heyen a szülőket pusztulni engedték, miutsem hogy a roppant váltást fizették volna. De ez anomalia, melyen ez idő szerint segíteni alig lehet.

A bizottság a B. cz. m. alatti szülő dézsma váltás hátralek czímén előirányzott tételt 2,566. ezer rtra, a maradvány és irvány fölkednél pedig az előirányzatot 130.000 frtra szállította le.

A többi tételek Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter felvilágosításai után észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Helly Ignác azon kíváncságot fejezi ki, hogy a kamatozó pénztári jegyek mennyiségét a bizottság megismertessék.

Szapáry gr. pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a jegyek forgalmi állása mindenkor a zárszámadásokban ki van tüntetve; különben szívesen fogja közölni a bizottsággal ugy amint a jegyek állása a hivatalos lapban időről-időre közzétetik. Masodik kíváncságra Hellynek t. i. a közös aktívák állásának miben lételéről, a pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a közös aktívák a közös pénzügyminiszter kezelése alatt vannak, s azok állása a delegációknak előterjesztetett.

Vasuti kamatbiztosítási előlegek: 10.900.000 frt.

Láng Lajos előadó a jelenlegi állapotot tarthatatlannak mondja.

Szügyény László alakiaság tekintetében helyesebbnek tartja, hogy ezen tétel nem itt, hanem a közlekedési miniszter budgetjében véssék fel, mert a közlekedési miniszteriumban bizottságilag ezoktak megállapítani és a közlekedési politikával viszonylatban van.

Szapáry gr. pénzügyminiszter megmagyarázni kéri itt e tételt, mert különben rendkívüli zavarok fogának beállani.

A tétel elfogadtatik.

Ezzel az ülés 2 óra után véget ért. A legközelebbi ülés holnap reggeli 10 órakor lesz.

— Megálljatok! — kiáltott rájuk érczes vezényhangon — e fa a birtokos nő tulajdona. Ezemmel lefoglalom tőletek, s büntetésből vele együtt a szekereket s lovakat is.

— Könyörülj uram — kérte a legöregebb, — hisz nem főzhetünk fa nélkül, szükségünk van a fára, s mióta csak emlékezem, mindig ez erdőből vágtuk.

Semmi ellenvetés — ordított az úrnagy — az erdő a földesúr, s ennél fogva a fa is. Meg volt tiltva, hogy fát vágjatok, ti mégis megtettétek, hát rablók, tolvajok vagytok. Köszönjétek meg, ha csak szekereitek s lovakotok vesszük el, s benneteket szabadon hagyunk.

De nem engedjük elvenni szekereinket!

— Meglátjuk — szolt az úrnagy. — Foglaljátok el a szekereket, s ha a gazemberek ellenszegülnek, löjétek le, felelek mindenért — parancsolta a szolgáknak. Kivonta kardját s az öreg szö-

vívó parasztot megkardapozta. A parasztok erre visszavonultak, tanácskoztak egymással s hirtelen eltűntek az erdőben.

Látjátok — szolt diadalmasan az úrnagy — csak szigoruan kell fellépni e csöcselék előtt, s azonnal elhallgatnak s elfutnak. Miénk a fa s hozzá még a szekerek is.

Igen, igen, — viszonzá az erdősz, miközben aggodalmasan vakarta fültövét, — de ön nem ismeri a mi parasztjainkat, nagyságos ur. Ezeket nem lehet oly könnyen megijeszteni. Fogadni mernék, hogy roszban török a fejüket.

Hirdetési díjak.

Egy négyzetes centiméternyi tér ára 2 kr. Helyegdi minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastel Nr. 2. (Eckhan) der Wollzeile 38.) Hasznosítást: Vogler (Wallischgasse 10) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Hasznosítást: Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvétel irodája Budapestben Szerviztér 8. sz.

Elvettései cikkeket

garmond sora után 25 krajczár fizetendő.

melyeket napirendje az igazságügyi és esetleg a kereskedelmi miniszterium költségvetésének tárgyalása. (O. E.)

A képviselőház ülése.

nov. 24-én

Bemutatja az elnök a miniszterelnök átiratát, melyben tudatja, 3 császári és ap. kir. felsége folyó hó 20-áról kelt legfelsőbb elhatározásával gr. Kálmány Gusztáv nagykövet és vezérőrnagy urat a császári és királyi ház s a külügyek miniszterével legkegyelmesebben kinevezte s őt egyuttal a közös minisztertanács elnöklésével megbizta.

Farkas József a napirend előtt szólal fel, a Tornamegyé által beadott kérvényre vonatkozólag. Szerinte akkor, midőn egy megye létele felett határoz a ház, okvetlen meghallgató az a megye is.

Tisza Kálmán miniszterelnök: nem látna ugyan szükségét a beadott halasztási indítványnak, mert hiszen elég idő volt e tárgyalást tanulmányozására. De minután a kérvény épen ma adatott be, nem ellenzi, hogy a bizottsági jelentés levételéig a mai napirendről, de óhajtaná, hogy a közigazgatási bizottság mielőbb terjesztesse be ismét jelentését a tárgyalatra vonatkozólag. (Helyeslés.)

A ház ez értelemben határozott.

A napirend.

Tárgyalatott az igazságügyi bizottság jelentése „az 1880. LXIV. tozikkben adott felhatalmazás kiterjesztését tárgyalandó tárgyalatról.”

Engelmayer József előadó szerint a bizottság meggyőződött arról, hogy a jelenleg a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott munkaerő elégtelen arra, hogy az ugyanott folytonosan emelkedő ügymenet rendes folyamban tartassék; és hogy a kuria két osztályánál jelenleg alkalmazott, de az 1881. LIX. tocz. alapján eszközözendő egyesítés után a budapesti kir. ítélőtáblához visszakerülendő táblai bírák, az 1882. év első felében, képesek nem lesznek, hogy az 1881. évi KIX. tocz. intézkedései által előrelátólag teljesen emelkedendő folyó ügyeket, mint a felszaporodott hátralekót is ellátni. Mint-hogy pedig az igazságszolgáltatás érdeke mulhatlanul követeli, hogy a felsőbb bíróságok ügymenete, sem a perorvoslati rendszer átalakítása, sem pedig a felszaporodott hátralek által megne akadajon, az igazságügyi bizottság azon meggyőződésre jutott:

hogy a budapesti kir. ítélőtáblánál felszaporodott hátralek, ugy nem különben az ugyanott az 1881. LIX. tocz. intézkedései alapján emelkedendő ügyforgalom feldolgozása, illetve az igazságszolgáltatás gyorsítása érdekében törvényhozási intézkedés szükséges, s azért a tárgyalatot elfogadásra ajánlja.

— Hadd jöjenek, kurtán végzünk majd a rablókbal.

— Nos, hát majd meglátjuk, — felelt az erdősz, — de attól tartok, hogy szerencsétlenség lesz a vége. Itt mifelénk egy mindenkiért, s mindenki egyért sikra száll. Makacs egy nép. Jobb lett volna szép szerével...

— Hallgass!

— Hallgatók.

Az úrnagy diadallal vitte a fával megrakott szekereket a kastélyba, s Faniska sokat jelentő mosolylyal s majdnem gyöngéd kézszerítással fogadta; a theánál pedig, mit csak kettesekén vetettek magukhoz, valóságos ludmáj-pástetommal jutalmazta a bátor hőst. A parasztok nyugton maradtak, s még másnap sem jelentkezett egyik is. Lipovnig úrnője fényes ebéddel ülte meg diadalát, melyhez összes gyűrovi barátai hivatalosak voltak, kivéve Paltsinszkyt, ki iránt már senki sem érdekklődött.

Midőn a pezsgónél sorát vették a felköszöntők, s Alfrédke Faniskához irt himnusát félig siró, félig mekegő hangon adta elő, a lipovnigi zsidó korcsomáros rémült arczczal rohant a terembe.

— Lázadás, rebellio! A parasztok összegyűltek a faluban, lázadás csinálnak, kaszákkal, sarlókkal, bárdokkal, kardokkal és pisztolyokkal, sőt löfegyverekkel vannak ellátva. Megostromolják a kastélyt.

Faniska elhalványodva tekintett az úrnagra.

(Folytatása köv.)

S z i l á g y i Dezső azt látja, hogy az igazságügyi miniszter rendszeressé akarja tenni az intézkedést, a melyet tavaly oly igen ideiglenesnek jelzett.

Pauler Tivadar igazságügyi miniszter: hivatkozik a törvényre, a mely több évvel ezelőtt azt az elvet fogadta el, hogy a legtöbb itélőszéknek összehalmozódott munka feldolgozására a kir. tábla néhány bírása rendeltessék át. Ez által itt apadt a munkaerő a pótírák alkalmazása vált szükségessé. A ház tavaly elrendelte a pótírák szaporítását és néhány kiegészítő bíró behívását. Az új perrendtartás és végrehajtási törvény életbelépével sok változás fog beállni a törvénykezésben, s nehogy ez által, és a semmitűszék hátralekötött ügyei miatt is, a melyek most a táblához utasítottak, az ügyforgalom hátrányt szenvedjen, szükségessé vált a pót- és kiegészítő bírák alkalmazása továbbra is.

A mi azt illeti, hogy a marosvásárhelyi táblánál nem hozta javaslatba az intézkedést akkor, midőn a javaslatot betorjesztette, oka az, hogy a mennyire lehet, kerülni akarta a kiegészítő intézkedést.

H o r á n s z k y Nándor: Az igazságügyi politikának helyes megírállása akkor lesz lehető, ha annak minden részéről beszélni lehet, s ha a költségvetés is tárgyalás alatt lesz.

A mit a miniszter a marosvásárhelyi kir. táblára nézve mondott, nem fogadhatja el; a törvényjavaslatot kényszerítéssel fogadja el.

G á l l József: Mindenki elismeri, hogy a javaslat kényszer helyzet kifolyása, de ennek oka nem ott rejlik, a hol az ellenzék, keresi, hanem az 1869-iki szervezésben és perrendtartásban.

P u l á s z k y Ágost: nem fogadhatja el a miniszter mehetségeit. Politikája nyomról-nyomra tapogatózás, rendszertelenség.

B u s b a c h felszólalása után a javaslat általánosságban és részleteiben is elfogadtatott.

Abauj- és Tormamegyék egyesítéséről szóló törvényjavaslat a napirendről levétetvén, tárgyalatott a közigazgatási bizottság jelentése „néhány törvényhatóságok határainak egyes községek és puszták átsatolása által való kiigazításáról” szóló törvényjavaslatról.

P é c h y Jenő előadó elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

A l m á s s y Sándor, általánosságban sem fogadhatja el a javaslatot, mert rendkívül károsnak tartja ezeket a folytonos ígátásokat. Van még több megye is, a mely kiigazítást kér. Levétetni kívánja azért a napirendről a javaslatot s ha szükség van a javításra, legyen általános, gyökeres, és utasítások a kormány ilyen javaslat betorjesztésére.

T i s z á Kálmán miniszterelnök az Almássy szavaira reflektálva, kijelenti, hogy a törvényjavaslatban foglalt átkébelezések minden egyes tételre az indokolásban részletezve van, feltüntetéseével a különböző érdekeltek nyilatkozatainak. Hogy több kiigazítási való is van az országban, az bizonyos; s a belügyminisiteriunnál mintegy 20 ilyen kérvény tárgyalatik jelenleg. És biztosítat mindenkit, hogy az érdekeltek minden érdekeinek figyelembe vételével történik ez, s a melyekre nézve a teljes megegyezés létrejött, s a melyek sürgősek, azokra vonatkozólag a törvényjavaslatot szükségesnek látta betorjesztetni, azért, mert hosszú időt vesznek igénybe a többi orvoslанд kiigazítások s azokra várni nem okos. Ajánlja a törvényjavaslat elfogadását. (Helyeslés.)

A l m á s s y Sándor: abból indulva ki, a mit a miniszterelnök mondott, hogy a mik sürgősek, azokat elhalasztani nem kell, indítványozza, hogy Andornak, Kis-Tájra, Felső-Tárkány Borsodtól Helyesbe osatoltassanak.

T i s z á Kálmán és Madarász József felszólalása után, melyekkel a tett indítványt eljetteti kéri, a ház az Almássy Sándor indítványát nem fogadta el.

A javaslatot egy általánosságban, mint részleteiben is, elfogadtatott a bizottság javaslata értelmében.

Végül T ö r ö k József gróf a védőbizottság előadója betorjesztja a m. kir. csendőrség nyugdíjazási igényéről szóló javaslat iránti jelentését, a melynek tárgyalása napirendre fog kitűzteni.

LAPSZEMLE.

A „H o n” írja: A „testimonium paupertatis” minden kigondolható formáját produkálja az ellenzéki sajtó abban való öröklődésében, hogy valamiképpen okát adja a község előtt ellenzéki álláspontjának. Midőn Finnének felvirágzására, a kivitelt előmozdítására meg van téve minden szükséges intézkedés, hogy hiteltünk süllyedése felett sem kell siránkoznunk: felkeresi a mérsékelt ellenzék még megmaradt combatans része a hírlapokban a rablókat, a pénzügyi bizottságban a „rendelkezési alapot” és régen elhangzott vádakat ismételi, hogy mulattassa önmagát és a község előtt is „aliquid faciasse videatur.”

Néhány lap azt írja, hogy derűtlenség volt akkor, mikor Tisza kijelenté, hogy a rendelkezési alap is csak országos célokra fordíthatik. Annak feltüntetése, hogy ez a derűtlenség hol tört ki, idézzük a miniszterelnök szavait, melyek közülbelül ezek voltak:

„Nehéz parlamentarizmus országban megvonni a határvonalat: a párt és politikai érdek között, de arról biztosíthatom a képviselő urakat, hogy soha egy krajczárt oly célra nem adtam, mely meggyőződéseim szerint nem politikai cél. Sőt a képviselő urak megnyugtatóására azt is mondhatom, hogy soha sem adtam oly célra, melyre hivatalbeli elődeim nem adtak és több olyanra nem adtam, melyekre ezek adtak.”

És itt keletkezett egy kis derűtlenség, egyszerűen azért, mert mely hallgatásba meríté Szilágyit és Eötvöst. Ez ama sokat kommentált derűtlenség története.

Igy vagyunk az ellenzék másik menedékével: a rendőrségi „állítólagos visszaélések”. nek a kormány szemére vetésével is. Ma először látott napvilágot egy hivatalos akta, melyben a fővárosi rendőrség, a fővárosi hatóság részéről némely kihágásokkal vádoltatik. Most legalább van valami a kormány kezében, amit megfoghat. Hogy mi igaz van a vádokban, az természetesen csak a vizsgálatból fog kitűnni, de hogy eddig még csak annyi konkrét vád sem emeltetett, a mennyi a felterjesztésben foglaltatik, az is bizonyos. Már pedig vád nélkül vizsgálatot intézni nagyon nehéz. Mi is kívánjuk és szükségesnek tartjuk, hogy közbiztonsági és közérkölségi rendszertünk tetemesen megjavíttassék, de hogy erre csak a komoly vizsgálat és ellenőrzés, nem pedig az általánosságban tartott vádaskodás vezet, arról is meg vagyunk győződve. És semmi esetre sem lehet a kormányt vádolni olyanért, a miben része nem lehet.

A „Pesti Napló” írja: Ha végiglapozzuk a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződést és a hozzá tartozó egyezményeket, feltűnik azonnal, mi csekélyre olvadt le az az engedmény, melyre az Andrássy és Ruzsics közt Berlinben létrejött konvenczió jogos reményt adott.

Vivmányt kétségben kívül látunk a szerződésben. Számos bevételi vámtétel leszállítatik, több értékvárnak speciális vámmá alakítása, különbözőzeti vámok kikötése s egyáltalában a határkezelvények igen lényeges eredmény.

Sok kifogás tehető ugyan, a Szerbiával kötött szerződés részletei iránt; kimondhatjuk, hogy összértéke sehogys sem felel meg a jogos várazakozásnak azon protekció elismerése és meg szolgálása iránt, a melyben monarchiának épen Szerbiát a berlini béke alkalmával részesítette. De melyik vámszerződés elégíthette ki várakozásainkat az utóbbi öt-hat év óta? És a nyugati államokkal: legújabbban tett igen kedvezőtlen tapasztalatok óta valóban kielégítőnek kell tekintenünk a Szerbiával kötött szerződést úgy, a hogy van.

Az „Egyetértés” írja: Kálnoky az új külügyminiszter személyisége fölött mi bizony nem nagyon törtük a fejünket. Tudjuk azt, hogy az osztrák-magyar monarchia külügyi politikájának meghatározásában a miniszter egyénisége nem nyom sokat.

Kálnoky eddig monarchiánk szentpétervári képviselője volt és azt az embert neveztek ki benne, ki a szentpétervári udvarnak legkedvesebb és személyes viszonyainál fogva a benső érintkezést leginkább közvetítheti. Hogy mily előnyös és áldásos ez az orosz szövetség a mi monarchiánkra, sőt talán milyen népszerű is ez hazánkban, ezt megmagyarázni bizony érdemes lehet valamennyi officiózusnak verejtékes fáradságára.

A debreczeni zsinat.

Debreczen nov. 24.

(Eredeti tudósítás)

A zsinat ma délelőtt 10 órakor megnyílt ülésében melyen nagyszámú község jelent meg az országos ref. közalapra Ujfalusi Miklós 1500 ft és a szatmári egyház meg egy segély gondnokának 1000 ft adománnyal jelentettek be. Ezután a lelkes választási törvény olvasatát fel másodízben s véglegesen elfogadtatott az alkotmányügyi bizottság munkálata, mely az anyakönyvek vezetése ügyében egyöntetű eljárást kér megállapítani. A munkálát a conventhoz tétetik át. Ezek után Vay Miklós b. elnök mondja el zárbeszédét, melyet a zsinat nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott. — A zsinat nevében Révész mond meghatározó beszédben köszönetet Vay b. elnöknek kiemelve fáradozásait és a zsinat létrehozása körül szerzett érdemét. „Itt e helyen a válas pillanatában elmondhatjuk, hogy nem nekünk Uram nem nekünk, de nekünk köszönhetjük az eredményt.” Szavait az elnökös éltetésével zárja be. Az éljenzés csillapulta után Vay Miklós b. megfogadta. Végül Nagy Péter püspök buzgó imája s a zsinati tagok által elkezdett ezen éneknek: „Legyen a te kőfalaidban” elzengése után a zsinat szétoszott.

Az elnökség ma este 7 órakor az ifjúság által fátylászónéval tiszteltetik meg.

A magyar ügyek ismertetése külföldön.

Az írók s művészek társaságában tegnap délután értekezlet volt. Kulturális viszonyaink

nak külföldön ismertetése” tárgyában. Rendkívül sokan voltak jelen, köztük irodalmunkat ismertető férfiak Hermann Otto, Heinrich, Aigner, Neugebauer, Schwicker, továbbá Szász Károly, Bodnár Zsigmond, Feleki, Odrý stb. Előadó dr. Silberstein (Ötvös) Adolf volt, ki hosszasan bevezető beszédet olvasott fel, melyben a hazai irodalomnak külföldön ismertetését részletesen tárgyalja s különösen kiemeli, hogy az ismertetésnél főképp a németekre szorultunk jövőben is. Legezészerűtűnek tartja, ha Bécsben magyar irányu napi lapot igyekeznének alapítani s a kormány törekednék megnyerni néhány tekintélyes külföldi lap szerkesztőjét, hogy lapjaikban a magyar viszonyok ismertetésére tért nyújtsanak.

A vita folyamában az első felszólaló volt Tóth Béla, ki a javaslatokat helyesli, de a magyar irodalom első ismertetőivel, a Magyarországon megjelenő német lapokkal, nincs egészen megelégedve.

Dr. Heinrich Gusztáv az akadémiai füzotes vállalat fontosságát fejtegeti, idéz példákat, hogy külföldi tudósok abból ismerkedtek meg a magyar tudományos viszonyokkal.

Pálkik Béla különösen üdvözlö a Heinrich által említett tervet, a képekkel ellátott ismeretterjesztő művet s művésztársai nevében is igéri, hogy a munkálathoz tereken részt fog venni.

Az előadó zárszavai után, ki főképp a Bécsben alapított magyar szellemű nagy napilap eszméjét ismételve hangsúlyozta, az értekezlet véget ért. Elhatározatott, hogy az írói kört felkéri, szólítsa fel a külföldön létező magyar egyleteket, hogy hazánk ismertetése tárgyában minden lehető alkalmat kihasználva különösen tekintélyes férfiakat bírtanak rá, hogy Magyarországról előadásokat tartsanak. Ohajandónak nyilatkoztakja ki az értekezlet, hogy egy Spamer féle honismeretű mű Magyarországról is megjelenjen. Azt azonban, hogy hazai viszonyaink ismertetésében a német vagy francia nyelv közege alkalmasabb-e, nyílt vita tárgyalta hagyta.

Megemlítjük az alkalmat, hogy Neményi Ambrus, ki elmaradását levélben igazolva bejelenté, hogy ő több szakértő közreműködésével egy nagyobb, Magyarországot ismertető művet szerkeszt, mely már a jövő évben német s francia nyelven Berlinben s Párisban egyszerre fog megjelenni.

BELFÖLD.

Abrudbánya, 1881. nov. 18.

(A városi képviselő testület rendes őszi közgyűlése. Állami elemi leány iskola felállítására. Az abrudbányai polgári segély egylet állása és ügyei.)

(Vége.)

A 2-ik gyógyszerár engedélyezése mellett még F. K. városi orvos, ellene bizottsági tag W. J. emelvén szót, miután a patika ellenes párt titkos szavazatot kért, a szavazás titkosan történt, minek eredménye lett, hogy az engedélyezés mellett 18 ellene 13 szavazott s így 5 szó: többséggel a 2-ik gyógyszerár engedélyezése kimondatott. A két jelöltre történt szavazást pedig kitűnt, hogy Szűcs A. 20. szavazatával szemben, az ellenjelölt csak 7 votumot kapott. Megvagyunk győződve, hogy a tavaszi közgyűlésen már egyszer nagy többséggel megszavazott s mostan is az érdekelt patika ellenes pártnak minden erőfeszítése dacára 5 szót többiséget nyert gyógyszerár engedélyeztetni fog, stb. közigazgatási bizottság a főorvosi vélemény által nem engedi magát félrevezetni, hanem a többség óhaja szerint a 2-ik gyógytár engedélyezését a nemelt. belügyminiszter urnak ajánlani fogja.

Még egy fontos tárgya volt ezen közgyűlésnek a választott képviselők felo részének a törvény értelmében kisorsolása, a mire nézve elnököl polgármester előadva, hogy a lefolyt 3 év alatt elhalálozás, jogvesztés és eltávozás következtében 11 már tényleg kisorsoltnak tekinthető és így még csak is egy tag sorsolandó ki. A polgármester ezen ajánlata elfogadtatott.

Örömmel tudatom, hogy a nm. vallás és közoktatástügyi miniszter ur városunkban, egy 2 tanítónéval ellátott állami elemi leány iskolát rendezett be, a mely iskola folyó hó 1-én megnyitottatik a nemzetiségi s vallási különbség nélkül már eddig 70-nél több leányka iratott be és látogatja tényleg az iskolát. Ennek fogva a második tanítónéknak újiból kinevezése — miután a már kinevezett, kinevezetése közben, nagyobb fizetésű állomásra választatott meg, és azt fogadta el, — hogy minél előbb megtörténjen, égető szükség, mert egy tanítónő nem képes a még most is folytonosan szaporodó leánykák tanítására. Ebből látszik, hogy ezen iskola felállítása mennyire szükséges volt! Fogadja a nm. oktatástügyi ur az engedélyezésért, lelkes tanfelügyelőnk m. Gáspár János ur az ügy pártolásáért és kieszakozásért városi községünk hála köszönetét.

Irák valamit a polgári segélyegyletről is, mely csak egy félve alakult s már is sokan részesültek s részestülnek jótékony segélyben. A felvi forgalom meghaladja a 6000 ftot, a mi 5 ft részvétdíj, s 20 kr heti betét mellett valóban szép eredmény...

Nem tudjuk érteni segélyegylettinkkel szemben a gyulafehérvári kir. törvényszék eljárását, nem elég, hogy 2—3 hónapig újabb meg újabb kiegészítés végett az alapszabályokat több ízben visszaküldték és így oknéküli költséget is okoztak; de dacára annak, hogy 3 példányban s kellő bélyeggel ellátott alapszabályt küldtünk be, a czégjegyzést mégis külön íven adták tudunkra, míg az alapszabályok mindhárom példányát a törvényszék levéltárába helyezték, azon kifejezéssel, hogy ott minden érdekelt fél megtekintheti.

Nézetünk szerint ez nem lehet helyes eljárás, mert eltekintve attól, hogy a segély egylet tagjai mind Abrudbányán laknak, kiknek a Gyulafehérvárra menetel 15—20 forintba kerülne, a mi igen nagy ár csak azért, hogy az alap szabályokba betekinthessenek, így az ellenőrzés sem lehetséges, s a tagok számára sem adhatók ki az alapszabályok értelmében, azoknak kinyomtatott példányra.

Mi azt hisszük, hogy a czégjegyzést, mint azt más törvényszék által hasonló ügyben tenni láttuk, az alapszabályokra kellett volna rá vezetni s annak csak egy példányát helyezve a levéltárba, egyet az ellenőrzés eszközölése végett az abrudbányai városi tanácsnak, a egyet, hogy azt kinyomathassa a polgári segély egyletnek kellett volna küldeni.

Kérjük azért törvényszéki elnök Ngs. Joxmann Nándor urat, kinek ez ügy egy látszik kikerülte figyelmét, hogy az illető referens utasítsa, hogy az alapszabályoknak a törvényszék levéltárába illetéktelenül helyezett két példányát úgy az ellenőrzés eszközölhetése, mint azoknak kinyomattathatása céljából a czégjegyzéssel ellátva azonnal küldje el, ugyszíntén a czégjegyzé t, miután annak díját, a maga idejében bektűdtük, a hivatalos lap után is hirdesse ki; mert véleményünk szerint egy, több mint 200 embert oly közelről érdekli nemes ügy ennyi figyelmet mindig meg érdemel.

r. l.

Szászváros, 1881. nov. 24-én.

Román népbabona.

Tisztelet Szerkesztő úr!

A hunyadmezei hegyek nemcsak természet aranyat és ezüstöt rejtenek belsejükből, hanem bizonyos helyeken valódi arany vert-arany és ezüst pénz is. Réthi Lajos tanfelügyelő már írt a román nép azon babonás hitéről, mely szerint a Dárinus kincse a gredistyei várromok körül volna elásva. Nem sokkal ezelőtt pedig — valahol a petrosényi hegyek közt — egyszerű pásztor emberek egy olyan barlangra találtak, melyben tümerdek arany és ezüst pénz van elrejtve. Csak hogy nem könnyű dolog ám elhordanni onnan, mert természetfeletti bilinekekkel van oda lánczolva, melyeket közönséges halandó nem képes szétörni.

Él itten városunkban bizonyos Ilie nevű román atyafi, a ki saját nemzetiségéből előtt nem közönséges halandó hírében áll. Ilie ugyanis képes hallani az angyalok énekét s varázsvesszőjével le tudja győzni a daemon hatalmát. Hozzá folyamodtak tehát e pásztor emberek, hogy bírvós mestersége által juttassa őket ama mesés őrszegi kincs birtokába. Ilie pedig jó keresztény lélek; hogyné segítené hát örömet másokon? Csak hogy természetesen úti költség nélkül nem nyújthat segítséget, mert neki a helyszínerre kell utaznia s Ilie és társa úti költség ezimen 60 mond hatvan o. é. forintot rejtenek el koszkókja zsebében.

Igy beszélük azt itten városzerte. A babonás kalandnak még nincs vége, mert a pénzsovár társaság még nem érkezett vissza. De az eredmény felől már előre is tisztában lehet minden józan gondolkodó ember, valamint az iránt is, hogy miként fog markába nevetni Ilie et comp., ha a két együttgyű pásztornak a petrosényi hegyekben arany és ezüst pénz helyett csak — fekete gyémántokat mutathat!

r. l.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Gyárítás Jenő iránt a külföld igen nagy érdeklődést tanusít; újabbban a brüsszeli kiállítás elnöke, ki ott egyik szép képét megvett, rendelt meg nála egy újabbat a képzőművészeti társulat útján s egyzersmind kérdezteti, nincs-e valamely nagyobb kompozíciója, melyet megvehetne?

*

Paulay Ede kitüntetéséről a P. H. a következőket hallja: Mintegy tizenúgy nap e előtt a güdöllői vadászattársaság királyné ő felsége termében gyűlt össze. Ő felsége a magyar színházi viszonyokra vitte a társalgást és azon véleményének adott kifejezést, hogy a magyar színművészek nem nyerne elegendő elismerést szellemi munkáikért. Szapári gr. megjegyzé, hogy nem oly kedvezőtlenek a színviszonyok s hogy nagy szerencsével van rajzolva s a második felvonás vége igen poetikus. Ilyen jó alakja a darabnak Hubert a mindenes, ki a nagy dobort verte hajdan a bandában s erősebb kifejezései után oda vágja mindig, hogy: „bumm”, ki pénzvágától üsztkélve hajlong, szolgál, hazudik, s tele van mindenféle apró csaló fogásokkal. Boránd játsza a kvietált dobost, sikerkülten. Ha

ben más oldalról azt az értesülést is veszi, hogy Podmaniczky báró ajánlotta Paulay kitüntetését a legmagassabb elismerésre.

Kivonat a „Budapesti közlöny”-ből

Á r v e r é s e k. Zakariás Dávid ingtl. decz. 28-án Csik-Szépvízen, Marosán Juon 275 fttra b. ingtl. decz. 22-én Szamos Ujvárt, Mutz Juon 341 fttra b. ingtl. decz. 22-én Oláh Laposon Schulleri János 576 fttra b. ingtl. 1882 jan. 16-án Szászvároson, Theil József 500 fttra b. ingtl. 1882 jan. 7-én Segesváron, Scheck György 5600 fttra b. ingtl. 1882. febr. 6-án Brassón, Suciu Juon 2192 fttra b. ingtl. 1882. febr. 17-én Lomnán, Popescu Danil 1944 fttra b. ingtl. decz. 5-én Lomnán, Kerekes Dánielné 800 fttra b. ingtl. decz. 29-én M.-Laposon, Lapu Juon 371 fttra b. ingtl. 1882. jan. Felkenyíren, Györfi Dénes 1382 fttra b. ingtl. 1882. január 20-án Aranyon, br. Huszár Károlyné több ingtl. decz. 2-án Negerfalván.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. november 25.

Hivatalos lapból.

Scholes Arnold svédleri születésű kolozsvári lakos, saját, valamint Béla, Gyula, Blanka és Adél nevű kiskorú gyermei vezetékei nevének „Solti”-ra kért átváltoztatása f. évi 55505. sz. belügyminisiteri rendelettel megengedett.

Würhl Jakó budapesti lakos, saját és Amália és Ödön nevű kiskorú gyermekei vezetékei nevének „Csikvári”-ra kért átváltoztatása f. évi 55505. sz. belügyminisiteri rendelettel megengedett.

Helyi hírek.

— Nagy Péter püspöknek és Vay Miklós bárónak Debreczenben a ref. zsinat végzetével fátylászmenetet rendez az ifjúság. Beszédet az ifjúság kebléből választott képviselők tartanak s a főiskolai énekkar énekel.

— A Sámialap gyarapítására utjonnan adtak gr. Karacsay Melanio és Clemenco Karacsai Sándor leányai 25 ftrot. De Geránd Atilla 10 ft. Az alap tesz 1136 ftrot.

— K. Papp Miklós özvegyét színházunknak egykori kiváló tehetségű művésznőjét, holnap vezetői oltárhoz Ajtai K. Albert a lyceum nyomdájának derék szorgalmas közbejárásának örvendő igazgatója. Szerencsesikáratunkkal járunk mi is a frigykötéshez.

— Hol vannak Kolozsvár város képviselői? A képviselőház november 24-iki ülésén tárgyalatott a közigazgatási bizottság jelentése „néhány törvényhatóságok határainak, egyes községek és puszták átsatolása által való kiigazításáról” szóló törvényjavaslat. E tárgyalás rendjén — elfogadtatván a közigazgatási bizottság jelentése — Felek község elvetetett Kolozsvártól. Ez nem valami nagy veszedelem s csak elviseljék valahogy. Ám dr. Haller Károly a városi communitás gyűlésén azon felelet helyes indítványt tette, hogy Monostor községe, mely tényleg egy is Kolozsvárhoz tartozik összekötöttségben lévén velünk — csatoltassék törvény szerint is hozzánk. Az Ellenzék mohón pártolta ezt az indítványt. Kérdés: Hol voltak Kolozsvár képviselői, mikor az idézett törvényjavaslatot tárgyalták, hogy ezt a mindenkitől pártolt, helyeselt indítványt nem tudták szóba hozni az országgyűlésben?

— Fontolva haladjunk! A képviselőház elé terjesztetik a fennebb említett törvényjavaslat, mely Kolozsvár városát is igen érdekli. Benyújtatik a városi communitásához egy indítvány, mely mindnyájunk hite, tudása, meggyőződése szerint jó, tüdős és hasznos. A városi communitás azóta gyűlést tart, szörnyű sok szó között elkezeli a fogyasztási adók kérdését és nem kap időt arra, hogy ezt a beadott indítványt tárgyalhassa. Az idő pedig megy; meg nem állván kerekének futása még a kolozsvári communitás kedvéért sem — s a törvényjavaslatot letárgyalják az országgyűlésben, míg uthon gondolkodnak az indítvány tárgyalatásának határnapja felől. Most már aztán lehet petíciót nyújtani be a határozat ellen uraim, ha önöknek is úgy tetszik.”

— Nemzeti színház. L'Arrange vigjátékát „A jótékonyok egyletéből” adták tegnap. Volt már alkalmunk elmondani, hogy a darab nem annyira vigjáték, melynek egyöntetű, folyó meseje volna, mint egy csomó „bild” még pedig felettébb német izű „bild.” Predikációk, érzékeny jelenetek, felbuzdulások, ellágyulások s más szívfogó aktusokból összerakott képesport. Leszámítva azonban egyes hosszan megnyújtott ám morális tanulságokkal tele helyet — mulatni lehet rajta. Alakjai közül egy pár nagy szerencsével van rajzolva s a második felvonás vége igen poetikus. Ilyen jó alakja a darabnak Hubert a mindenes, ki a nagy dobort verte hajdan a bandában s erősebb kifejezései után oda vágja mindig, hogy: „bumm”, ki pénzvágától üsztkélve hajlong, szolgál, hazudik, s tele van mindenféle apró csaló fogásokkal. Boránd játsza a kvietált dobost, sikerkülten. Ha

Pályázat.

Az alóírt központi hivatalnál a fogalmazói állomás beöltendő, mely állomással évi 900 frtnyi fizetés, továbbá az ezen állomáson teljesített öt év szolgálati év után járó évi 75 frtnyi fizetési pótlék van egybekötve.

Azonkívül az illetőnek igénye van: a rendes fizetéséből és fizetési pótlékából minden beszámítható szolgálati év után $2\frac{1}{2}\%$ -kal számítandó nyugdíjra is.

A kinevezés a szász-egyetem közgyűlési választása által élet-hossziglan történik; ennél fogva tartoznak a folyamodók, a végzett jogügyi- és politikai tanulmányokról szóló bizonyítványokkal ellátott folyamodványukat 1881. decz. 15-éig, ezen központi hivatalhoz benyújtani.

Nagy-Szebenben 1881. évi november hó 18-án.

A szász-egyetem központi hivatala.

(486)

3—3

Kávé, rum és tea!

Mintán a n. é. közönség némely külföldi árjegyzékek által, melyek az olvasót látszólagos olcsó árak miatt akár-hányszor megrendelésre ösztönzik, de a küldemény rendszeren a kívánalmaknak nem felelve meg, — tévútra vezetnek, indítva érzem magamat helybeli kávé nagy raktárból néhány igen kedvelt faj kávé ajánlani, melyek az említett külföldről ajánlott kávékat úgy olcsóságra, mint finom, tiszta izükre nézt fölülmulják. — Ajánlom tehát e kedvező alkalmat a n. é. helybeli és vidéki fogyasztó közönség szükségletének fedezésére felhasználni, engem az eddigi nagyművi kegyes pártfogásával szerencsétlenül.

Kávé-árjegyzék:

(Az árak 5 kilo vételnél készfizetés mellett értetnek.)

Kávé Portoriceo legfinomabb	kilo	1.48.
Kávé gyöngy Portoriceo	"	1.56.
Kávé Ceylon finom	"	1.60.
Kávé arany Jáva legfinomabb	"	1.70.
Kávé Mocca arabiai válogatott	"	1.80.
Kávé Ceylon igen finom nagyszemű	"	1.70.
Kávé Ceylon gyöngy, legfinomabb	"	1.80.
Kávé Jamaica nagyszemű különös	"	1.85.

Minta-csomagok 5 kilójával, minden fajtából egy-egy kilo, fenti árak mellett kiszolgáltatnak.

Vidékre 5 kilos postacsomagokban kilonként 6 krajczár áremeléssel bárhova bérmentesen és ingyen pakolással küldetnek.

Rum és tea:

Rum Cuba magas foku 1 liter		60 kr.
Rum Jamaica finom 1 liter		80 kr.
Rum Jamaica valódi 1 liter		1.60 kr.
Rum Ananas legfinomabb 1 liter		2.— kr.
Tea Congo fekete, finom	kilo	2.80 kr.
Tea Souchong legfinomabb	"	4.— kr.
Tea Melange legfinomabb	"	6.— kr.
Tea Pecco virág, kitűnő	"	6.50 kr.
Tea Orange flowers, különös finom	"	8.— kr.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kéri alázatos tisztelettel

Gergely Ferencz,

gyamatáru kereskedő a „Török”-höz tőltő 20. szám.

(475)

3—*

Gyomor nyálkásodás ellen.

Vilmos Ferencz gyógyszerésznek Neunkirchen N.-Oe. Simmering Bécsnél június 19. 1881.

Alant irt tisztelettel kéri, ezennel tekintettségét, miszerint a világhírű Wilhelm-féle köszvény ellenes és antirheumaticus vértisztító-Theájából egy csomagocskával alább irt czim alatt küldeni sziveskedjen.

Teljes tisztelettel,

Josef Labner

Hauptstrasse Nr. 28. Thür Nr. 24.

Főraktár Franz Wilhelm gyógyszerésznek Neunkirchen N.-Oe. Ára egy csomagnak 8 részre osztva 1 frt o.é.

Kapható: KOLOZSVÁRTT Valentini Adolf gyógyszerésznél, BRASSÓBAN Jekelius Ferd. gyógyszerésznél, SEGESVÁRTT, Tentsch B. Józsefnél.

NAGY-SZEKENBEN, J. B. Mischelbachnál; F. A. Reisenberger és Franz Jahn Söhne-nél.

BALÁZSFALVÁN, Schissl Károly gyógyszerésznél.

(480)

1—6

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

400,000 márk

főnyereményre kedvező alkalmat nyújt az állam által helyben hagyott és biztosított legújabb nagyművi sorsjáték

Ezen legújabb sorsjáték szerinti berendezett sorsjáték azon előnnyel bír, hogy néhány hó alatt 7 húzásra 50,800 nyereménynek biztos kihozása történik, melyek közt 400,000 márk főnyeremény. Azon kívül még a következő nyeremények vannak u.m.:

1 nyeremény	250,000 márk	1 nyeremény	12,000 márk.
1	150,000	23	10,000
1	100,000	3	8,000
1	60,000	55	5,000
1	50,000	109	3,000
2	40,000	212	2,000
3	30,000	533	1,000
1	25,000	1074	500
4	20,000	29,115	138
7	15,000		

A húzások törvényes hivatalosan állapítottak meg.

Az első és legközelebbi az államtól biztosított pénzsorsoláshoz való sorsjegyek ára:

1 eredeti egész sorsjegy	6 márk vagyis $3\frac{1}{2}$ o. ért. frt.
1 " fél	3 " " $1\frac{3}{4}$ o. ért. frt.
1 " $\frac{1}{5}$	$1\frac{1}{2}$ " " 90 kr.

A megrendelések posta útján beküldendő összegekre a legnagyobb pontossággal teljesítettek és az ország ezimérével ellátott sorsjegyek az illetőknek beküldetnek. A megrendelésekhez szükséges jótételező díj nélkül küldjük, a melyben a nyeremények beosztása és osztályozása, valamint az illető befizetések láthatók, azonfölül a nyeremények jegyzéke minden húzásról az érdekelt feleknek haladéktalanul megküldetnek.

A nyeremények kifizetése állambiztosítók mellett pontosan történik, azonban a Magyarországi minden nagyobb városban létező összeköttetésünknek fogva a felek kívánságára egyenesen kézhez fizetjük.

Gyűjtődénk mindaddig különös szerencsének örvendő, és már számtalan-szor nagy nyereményeket fizetünk ki érdekelt feleinknek, u. m.: 250,000, 225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb.

A szilárd alapokra fektetett vállalatnál mindenütt bizva számíthatunk élénk részvételre, ennél fogva kérjük, hogy a megrendeléseket annál könnyebben teljesíthessük, azokat mielőbb, mindenesetre pedig még folyó év november 30-ika előtt beküldeni sziveskedjenek

KAUFMANN & SIMON

bank- és váltóüzlete Hamburgban.

U. I. Az ezáltal benaotunk helyezett bizalmat köszönettel vesszük, s a midőn ezen új sorsolás kezdetével szíves részvételre felkérünk, továbbra is iparkodni el nem mulasztandjuk pontos és reelle szolgálatunk által tisztelt érdekelteink teljes megelégedését kiérdemelni.

(433) 6—6

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nincs több fogfájás!

1000 forintot

fizetünk annak, a ki a Goldmann

Császár-fogviz

használatát után valamikor újabb fogfájalmat kap. Ez az egyedüli szer, a mely lyel szép fehér és egészséges fogakat a legkésebb öreg korig fenntartani lehet

S. GOLDMANN et COMP.

Breslau, Suhbücke 36.

Főraktár Osztrák Magyarország részére Russ Károly utódainál (Ant. J. Czerny) Bécs, I. Wallfischgasse 3.

KOLOZSVÁRTT egyedül valódi minőségben Dr. Hincz György gyógyszerésznél.

Köszönet nyilváníatás.

Midőn önnek ezennel az ön Császár-fogvizet leghálásabb köszönetemet nyilvánítam, engedje meg nekem, hogy önnek közölhessem, miszerint az ön Császár-fogvizet nekem és családomnak a legelőnyösebb szolgálatot tette, a menyiben a borkó eltávolítását és a fogak ép fenntartását eszközölte.

(339) 9—12

Kiváló tisztelettel
Georg Maluga,
csász. orosz állami tanácsos.

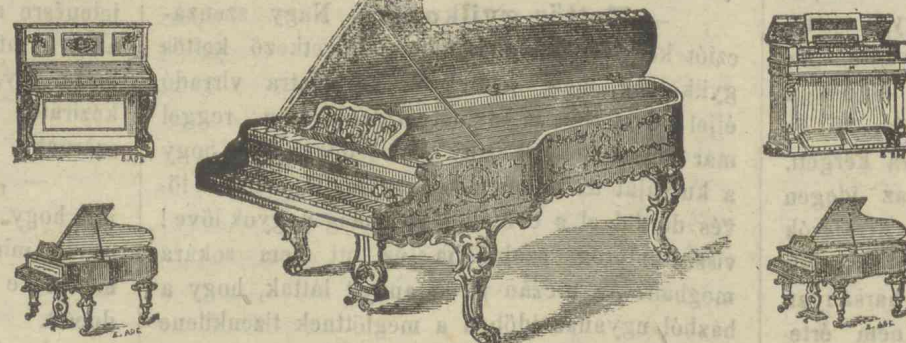
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Könyv- és zenemű-raktár.

Bárhon és bárki által hirdett bel- és külföldi könyv és zenemű, folyóirat és divatlap azonnal gyorsan és jutányosan kapható vagy megrendelhető néhány nap alatt.

a plébánia épületben a piaci templommal szembe.

Zongora és harmonium raktár.

Zongorák helyben bérbe is adtnak.

Zongorák 100 frttól 500 frtig gyári áron kaphatók,

(33)

jótállás mellett.

57—*

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Főüzlet és központi iroda: IV. váci-utca, „Peking városához.”

IV. kerület, kigyó-tér,

„A theanővényhez.”

Fiókok:

VII. ker. király-utca 17. sz.

a „Moszkva városához.”

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. cs. kir. és a magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük Budapestben

Ajánlja a téli évadra dúsán felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinai Theát

(legújabb 1881/82-diki termés.)

	Különösen:	1/2 kilója	frttól	frtig
Congo, legfinomabb			2.—	3.—
Souchong			3.—	5.—
Orosz családi thea			3.—	4.—
Fekete orosz karaván thea			6.—	12.—
Fekete karaván virágos thea			5.—	6.—
Pecco, virágos thea, legfinomabb			4.—	6.—
Orosz karaván virágos thea			6.50	12.—
Udvari thea-vegyíték			12.—	—
Victoria thea-vegyíték			5.—	—
Király thea-vegyíték			6.—	—
Moszkvai thea-vegyíték			5.—	—
Császár the-vegyíték			4.—	—
Mandarin thea-vegyíték			3.—	—

Ugyanezen fajták csomagokban és díszes chinai szelencékben is hatók.

Jamaika-Rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1. sz. nagy	üveg barna	1/2 pint	2 frt 20 kr.
1. " közép	"	(1 meszely)	1 frt 10 kr.
1. " kis	"	(1/2 meszely)	— frt 56 kr.
2. " nagy	"	(1/2 pint)	1 frt 50 kr.
2. " közép	"	(1 meszely)	— frt 75 kr.
2. " kis	"	(1/2 meszely)	— frt 40 kr.
3. " nagy	"	(1/2 pint)	1 frt 20 kr.
3. " közép	"	(1 meszely)	— frt 60 kr.
3. " kis	"	(1/2 meszely)	— frt 30 kr.
4. " nagy	"	(1 pint)	1 frt 50 kr.
5. " nagy	"	(1 pint)	1 frt 20 kr.

Brazíliai-Rum.

Bírólag deponált védjeggyel.

1 nagy — utéla üvegestül	(1 pint)	1 frt — kr.
1 kis	(1/2 pint)	— frt 53 kr.

Mindenemű külföldi likörök, pezsgők, sherry, francia borok, csokoládé, ang. theasttmeny, minden alaku és nagyságu thea-cdények.

A legesekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesítettek. Ko

reskedőknek megfelelő engedmény.

(449) 4—10

Ezen általánosan ismert, Leo Vilmos által fel-

talált gyógyszer, a legjobb eredményvel használható,

minden külső vagy belső gyulladás, fej-, fül- és

fogfájás ellen, megsebesülések vagy nyitott sebek,

égési sebek, rákgyulladás, bűnülés és szem-

gyulladás ellen, fogtisztítás, bőrdzsúszásra s a t.

Ezen sós-borszesz, földrésznék és Anglia legna-

gyobb tekintélyei által, mint bizonyos és jól ható

gyógyszer kinevezeték és valódisága következtében

legnagyobb joggal, mint sikeres gyógyszer — mely

folótt, 16 év lefolyása óta, számtalan köszönő levéllel

bírnak — mindenkinek ajánlható,

Gyakran előforduló utánzások kikerülése végett,

a t. cz. közönséget, bírólag letételtett üvegszalagunk

és védjegyükre figyelmeztetjük.

Egy nagy üvegnék ára 60 kr.

Ismételadók jelentékeny kedvezménynek örvendőnek.

Használati utasítás minden üvegehez ingyen mellékelvettik.

Bizományi raktárak átengedtetnek és hirlapban közölvetnek.

Dietrich és Gottschlig,

oszt. csász. és magy. kir. udvari szállítók.

Már

december 12 én

MÁSODIK HUZÁSA

a 3%-os

SZERB FEJED.

SORS-

jegyeknek.

A 3%-os szerb fejedelmi sorsjegyeknek nov. 12-kén történt I. húzásánál a 1000.000, 10.000 és 4000 frankot aranyban kivevő nyereményeket a mi váltóüzletünk által eladott sorsjegyek nyerték meg és a fizetés a legkésőbbi időben történt.

Legközelebbi húzás: már január 14. és március 14.

3%-os szerb fejedelemségi

SORSJEGYEK

1881 diki a 100 frank aranyban,

ÉVI ÖT HUZZÁSSAL

Január 14, március 14, június 14, aug. 14, nov. 14.

mindenkori főnyeremény

Frank 100.000 aranyban

legkisebb nyeremény 100 fr. aranyb. A nyeremények és kamatok Bécsben, Budapestben, sok vidéki városban, egy szintén Belgrádban és a legtöbb európai fővárosban minden levonás nélkül fizetendő. A pontos kifizetést a szerb fejedelmi kormány felelős

A sorsjegy 3%-ot aranyban hajt.

Eredeti sorsjegy ára készpénz fizetés mellett 46 frt és 50 kr. szelvény-kamat.

Vételjegyek

havi 3 frtos és egy 4 frtos részletben fizetendők. A vevő 3 frt lefizetés után valamennyi nyereményre egyedül és osztatlanul játszik.

BÉCS

csak Wollzeile 10 és 13.

(485)

Ch. Cohn

Wollzeile 10. és 13.

3—11

Kávé fűszer, táblaolaj

és

Déli-gyümölcs

jutányos árakon $4\frac{3}{4}$ kilogr. csomagokban, utánvétel mellett

postán küldve kapható:

Csaplitzky Pál,

kiviteli üzletében Triesztben

felszólításra árjegyzék bérmentve küldetik.

(467)

4—5